

7003 TEKNINEN TOIMI

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 370 663	5 008 442	-4 000	5 004 442	5 143 832	139 391
Toimintakulut	-5 372 125	-4 997 609	-5 000	-5 002 609	-5 145 822	-143 213
Toimintakate	-1 462	10 833	-9 000	1 833	-1 989	-3 822

Suunnitelmapoistot -1 123 450 €

Laskennalliset erät €

Huomioitavaa: Teknisen lautakunnan tulos näyttää – 1 989 € verrattaessa talousavioon 2024. On kuitenkin huomattu joitakin virheellisiä kirjauksia kirjanpidon sulkemisen jälkeen teknisen lautakunnan osalta. Esim. Auras- ja hiekoitus kustannuksia (3 300 €) ja sähköliittymän hankinta kustannus on kirjattu viemärlaitoksen käyttötalousmenoihin (1 600 €), kun sen tulisi olla taseessa. Korjatut kirjaukset näkyvät vuoden 2025 toteutmana +4 400€.

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarvitsemien yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta sekä hoitaa siihen kuuluva hallinto suunnitelmallisesti. Tehtäviin kuuluvat kunnan rakennuttamisen, vesihuollon, liikenneväylien, tilapalveluiden sekä ympäristötoimen alaisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun valmistelu- ja toimeenpanotehtävät. Jätehuollosta koko kunnan alueella vastaa Sammakkokangas Oy. Vuonna 2023 hyvinvointialue-muutoksen myötä peruspalvelulautakunnan alaisuudesta siirtyi ympäristöterveydenhuolto ja löytöeläimet ympäristötoimen alaisuuteen. Vastaavasti pelastustoimi poistui teknisen lautakunnan palveluista hyvinvointialueelle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Talouden tasapainotusohjelman laadinta keväällä 2024 oli teknisen toimen ”yhteistyöponnistus” ja yhteistyössä saimme merkittävät säästökohteet listattua.

Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta. Uurainen on mukana myös Jyväskylän kaupunkiseudun yhteistyössä MAL-sopimusmenettelyssä.

Vuonna 2024 sote- ja pela kiinteistöjen kohdalta yhtiöittämisselvityksen valmistelu- ja selvitystyö käynnistyi. Keskeisimmät muutokset henkilöstöpuolella kohdistuivat teknisen hallinnon henkilöstömuutoksiin ja uusiin rekrytointeihin. Tekninen johtaja aloitti virassa helmikuussa 2024 ja ympäristösihteeri / vesilaitosasiantuntija irtisanoutui heinäkuussa 2024, mikä aiheutti uusia työjärjestelyitä loppuvuoden ja rekrytointivaiheen ajaksi. Lisäksi palvelusihteeri jäi työlomalle heinäkuussa 2024 ja irtisanoutui tehtävästään alkuvuodesta 2025, hänen työpanos oli 0,5 tekniselle toimelle. Palvelusihterin tilalle ei palkattu

työloman ajaksi sijaista, vaan tehtävät jaettiin henkilöstön kesken. Pitkäaikainen palvelusihteerin eläköityi keväällä 2024 ja hänen tilalleen rekrytoitiin uusi henkilö, mutta muista irtisanoutumisista ja työlomista johtuen palvelusihteerin toimenkuva on laajentunut valtavasti. Henkilöstömuutosten takia uusien ohjelmistojen opettelu (eFina ja Finzilla) taloushallintapuolella aiheuttivat haasteita. Loppuvuodesta etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen Uuraisten kunnan vesilaitoksen asiakkaille toi hetkellistä työpainetta tekniselle toimelle.

Vesihuoltolaitoksen taloutta ja toimintaa tehostettiin edelleen toteuttamalla vesityöryhmässä tehtyjä linjauksia yhteistyössä vesiosuuskuntien kanssa. Tammikuussa 2024 pidettiin vesihuoltotyöryhmä, jossa sovittiin, että vesiosuuskunnat, jotka haluavat olla mukana yhdistymisselvitystyössä, sopivat asiasta omissa hallituksissaan. Kaikki vesiosuuskunnat, jotka sijaitsevat kokonaisuudessaan Uuraisten kunnan alueella, ilmoittivat halukkuutensa lähteä selvitystyöhön mukaan. Selvitystyö koskee Vesiosuuskunta Uuraista, Kyynämöisten ja Hankalan vesiosuuskuntia ja Hirvaskylän vesihuolto-osuuskuntaa. Yhdistymisselvitystyö sisältää teknisen, juridisen ja taloudellisen selvitystyön ja siihen palkattiin ulkopuolinen asiantuntija. Selvitystyötä edistetään konsultin ja yhdistymisselvitystyötä varten perustetun ”työnyrkin” kesken. Lisäksi hankkeelle saatiin avustusta ELY-Keskukselta 30 000€. Yhdistymisselvitystyön toteutus jakautui viiteen osaan. Osa 1 Vesihuoltolaitosten tekniset ja toiminnalliset tiedot, sekä osa 2 Vesihuoltolaitosten taloudellinen tilanne valmistuivat vuoden 2024 puolella ja selvitystyön on määrä valmistua 30.6.2025 mennessä.

Rakennusvalvonnan toiminnassa jatkettiin hyvin toimivaa yhteistyötä Saarijärven kaupungin kanssa. Henkilöstöresurssit jakautuivat seuraavasti rakennustarkastaja 2 pv/vko ja toimistosihteerin 3 pv/vko. Rakentamislakiuudistus, mikä astui voimaan 1.1.2025, työllisti erityisesti rakennustarkastajaa vuonna 2024 koulutusten muodossa.

Puistojen ja yleisalueiden osalla oli varattu rahaa viheralueiden ja yleisilmeen kohentamiseen. Hallinnon palkkamäärärahoissa varauduttiin 9 kk:n osalta vihertyötekijän palkkaukseen, joka tekee 50 % työajasta kiinteistörekisterihankkeen tehtäviä ja 50 % vihertöiden työnjohtamista ja käytännön töitä. Kiinteistörekisterihanke päätettiin syyskuussa 2024.

Ruoka- ja siivouspalvelu on kirjattu teknisen toimen tila- ja tukipalveluiden yhteyteen vielä erikseen selkeyden vuoksi, sillä se on kokonaisuutena ollut vasta vuoden 2020 alusta teknisen lautakunnan alaisuudessa. Määrärahat on sisällytetty kuitenkin tuki- ja tilapalvelu -kustannuspaikan alle.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakaslähtöinen toiminta, sujuvuus, toiminta on inhimillistä, hyväntuulista ja uudistuvaa

	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
Osaaminen on ajan tasalla	Lakiopillisesti oikea neuvonta: valitusten ja	Koulutustarpeet kartoitetaan ja osallistutaan koulutuksiin

<p>Tehokas verkostotoiminta</p> <p>Joustavuus ja mutkattomuus asioiden käsittelyssä</p>	<p>oikaisuvaatimusten vähyys.</p> <p>Tehokkaat ja taloudelliset toimintamallit</p> <p>Tyytyväiset asiakkaat, aikatauluissa pysyminen</p>	<p>määrärahojen puitteissa</p> <p>Ratkaisujen etsiminen lähialueiden eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa</p> <p>matalan kynnyksen palvelu, yhden luokun periaate</p>
<p>Toteutuminen Koulutuksiin osallistuttiin lähinnä webinaarien ja Teams-yhteyksien kautta. Yhteistyö lähikuntien viranhaltijoiden ja toimijoiden kanssa sujui hyvin ja sitä pyritään lisäämään jatkossa. Toiminta on joustavaa pienistä henkilöresursseista huolimatta. Kiire vaikeuttaa aikataulussa pysymistä.</p>		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Henkilöstöresurssit ovat erittäin pienet ja organisaatio on haavoittuvainen. Yksikin pidempi poissaolo voi vesittää hankkeiden etenemisen. Ohjelmistojen opettelu ja kirjanpidon ulkoistaminen lisäsivät työkuormaa hallinnon osalta. Henkilöstövaihdokset teknisellä osastolla sekoittavat rutiineja ja uusien toimintatapojen omaksuminen vie aikansa. Tiedon siirtyminen ja hankkeiden hallinta horjuu henkilövaihdosten yhteydessä. Tehtäväkuvien/vastuualueiden epäselvyydet ja kiire aiheuttavat epäselvyyttä ja asioita voi jäädä huomaamatta.

Lainsäädännön muutokset ja niiden huomioon ottaminen aiheuttaa haasteita ajankäytöllisesti. Investoinnit ja niiden hallinta pienillä henkilöstöresursseilla aiheuttavat ongelmia, hankkeissa vaadittaisiin todella monipuolista tietotaitoa, jotta asiat menisivät kunnan kannalta edukkaimmalla tavalla. Uuden kunnan tavoille opettelu ja ympäristösihteerin tehtävien sijaistaminen vei merkittävän osan työajasta tekniseltä johtajalta, joka vaikuttaa henkilöjohtamiseen ja töiden organisointiin negatiivisesti.

7101 Hallinto ja muu toiminta

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	35 224	36 100	0	36 100	36 453	353
Toimintakulut	-279 899	-259 876	-5 000	-264 876	-244 577	20 299
Toimintakate	-244 675	-223 776	-5 000	-228 776	-208 124	20 652

Suunnitelmapoistot 0 €
 Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto- ja muu toiminta kattaa teknisen toimen virastotyöntekijöiden palkkamenot sekä tarvikehankinnat ja kaluston. Tavoitteena on hoitaa asetetut tehtävät tehokkaasti / taloudellisesti talousarvion puitteissa. Teknisen toimen hallinnon osalla palkkakulut on muutettu vastaamaan tilapalvelun, ympäristötoimen, vesihuoltolaitoksen ja rakennusvalvonnan toiminnan henkilöstömuutoksia ja työmäärää. Ympäristösihteeri / vesilaitosasiantuntija irtisanoutui heinäkuussa 2024, mikä aiheutti uusia työjärjestelyitä loppuvuoden ja rekrytointivaiheen ajaksi. Lisäksi palvelusihteeri jäi työlomalle heinäkuussa 2024 ja irtisanoutui tehtävästään alkuvuodesta 2025, hänen työpanos oli 0,5 tekniselle toimelle. Palvelusihteerin tilalle ei palkattu työloman ajaksi sijaista, vaan tehtävät jaettiin henkilöstön kesken. Pitkäaikainen palvelusihteeri eläköityi keväällä 2024 ja hänen tilalleen rekrytoitiin uusi henkilö, mutta muista irtisanoutumisista ja työlomista johtuen palvelusihteerin toimenkuva on laajentunut valtavasti. Rakennusrekisterihanke päättyi syyskuussa 2024.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Hallinnon osalla vuotta 2024 väritti henkilöstömuutokset. Minimaalisen resurssoinnin takia poissaolotilanteet kerryttivät työtaakkaa. Huomattavissa oli, että nykyorganisaatiolla saadaan tehtyä asioiden hoitumisen kannalta pakolliset ja lakisääteiset tehtävät, mutta toiminnan kehittämiseksi ja projektien hoitamiseksi ei jäänyt aikaa. Henkilöstömuutoksien vaikutuksia ja sen aiheuttamia tarpeita seurataan, sekä reagoidaan tilanteeseen tarpeen mukaan.

Rakennusvalvonnan lakisääteisten tehtävien ostopalvelusopimuksen vakinaistaminen on ollut merkittävä tekijä toiminnan jatkuvuuden takia. Järjestelyjen myötä painopisteenä on toiminnan tehokkuus ja rakennusvalvonnan toiminnan saaminen kehittyvälle tasolle. Tehokkaiden toimintatapojen edistämiseksi etätöitä on voinut tehdä aina tilanteen vaatimassa määrin. Etätöiden avulla on osoitettu työn tehostumista ja työssäjaksaminen on parantunut.

Tilapalvelun osalla pyritään noudattamaan vuosikelloa, jonka mukaisesti tehtiin taloudellista seurantaa ja asiakkaiden tiedottamista. Kiinteistökannan salkutusta aloitettiin tekemään ja HVA-muutoksen myötä otettiin käyttöön uusi Skenarios- ohjelma kiinteistökannan hallintaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön ja osaamisen riittävyys, sujuvuus, uudistuvuus		
Nykyinen henkilöstö pystyy hoitamaan työnsä ajallaan	Mittari arviointikriteeri: Asiakaspalaute, työtehtävien kasaantuminen, työhyvinvointi	Tavoitetaso 2024 Koulutukset, tehtävänkuvien tarkistaminen, työnjako, kehityskeskustelut
Työvälineet ja ohjelmistot ajan tasalla, uudet palvelut asiakkaille	Työtehtävistä suoriutuminen, tehokkuus, etätöiden lisääminen	Ergonomia ja työolosuhteet asianmukaiset, uudenlaiset toimintamallit asiakaspinnassa

Toteutuminen: Vuonna 2024 mm. eri ohjelmistojen opettelu lisäsi työkuormaa, joka aiheutti hallinnon tehtävien priorisointia. Koulutuksiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Etätyömahdollisuus tuo joustavuutta työtehtävien edistämiseen.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Muutosten aiheuttama epävarmuus, resurssipula normaalien työtehtävien järjestämiselle (ylityöt ja kuormitus). Määrärahojen riittämättömyys ja osaavan työväen löytäminen tilapäisten työjärjestelyjen hoitamiseksi. Minimaaliset henkilöstöresurssit (työnjako voi osoittautua mahdottomaksi), työssäjaksaminen.

7200 Pelastustoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-532	0	0	0	-875	-875
Toimintakate	-532	0	0	0	-875	-875

Väestönsuojelun menoja, kuten virve liittymä.

7300 Vesihuoltolaitos

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	434 042	424 000	0	424 000	457 883	33 883
Toimintakulut	-446 844	-449 601	0	-449 601	-459 547	-9 947
Toimintakate	-12 803	-25 601	0	-25 601	-1 664	23 937

Suunnitelmapoistot -120 402 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tuottaa ja toimittaa toiminta-alueellaan oleville kiinteistöille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä mahdollisimman häiriöttömästi. Viemärlaitos huolehtii toiminta-alueellaan jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta sille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Uuraisten kunta ei itse käsittele jätevesiä vaan jätevedet johdetaan kirkonkylästä, Jokihaarasta ja Kynnämöisiltä Nenäinniemen jätevedenpuhdistamolle Jyväskylään. Kangashäkin alueen jätevedet johdetaan Äänekosken Energian jätevesipuhdistamolle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Tavoitteena oli pitää veden laatu tavoitearvoissa ja ylläpitää mahdollisimman häiriötöntä vedenjakelua. Kuluttajien kannalta haitallisimpia asioita ovat nimenomaan toimituskatkokset ja niiden jälkeiset laatuhäiriöt käyttövedessä. Lähtökohtana on, että uusien tonttialueiden infraverkko rakennetaan valmiiksi ennen tonttien myyntiä ja rakentamiskustannukset huomioidaan tonttien myyntihinnoissa.

Vesihuoltolaitoksen yhtenä investointina oli etäluettavien vesimittareiden asennus kaikille käyttöpaikoille. Sopimuskumppanina toimi Alva-yhtiöt ja asennuksen Uuraisten alueella urakoi VMH-Kalibro Oy. Kokonaisurakka meni hyvin ja investoinnille varatut määrärahat alittuivat.

Toinen suuri vesihuoltolaitoksen investointi oli Saarijärventien varrella olevan linjan saneeraus. Taloudellisesti urakka meni hyvin ja varatut määrärahat myös alittuivat. Käytännössä linja oli haasteellinen saneerata vilkkaan liikenteen, sekä haastavan Kuukantien alituksen takia. Keväällä 2025 urakoitsija käy vielä siistimissä kaivujälkiä.

Vesilaitoksen toiminta-alueella oli alkuvuodesta 2024 suuri vesivuoto, joka aiheutti merkittävää haittaa vesilaitoksen toiminnalle, sekä kuormitti teknisen henkilöstön työpanosta usean viikon ajan. Vesivuoto löytyi kylmillään olevasta kiinteistöstä, jossa vesimittari oli jäänyt ja haljennut. Vuotovettä ei kuitenkaan ole päässyt vuotamaan lattiakaivojen kautta viemäriverkostoon, joten jäteveden puolella vahingosta ei aiheutunut lisäkustannuksia. Vuotovedenmäärä oli laskennallisesti 5 500 m³.

Peltokankaan päävedenottamon lähdekaivojen ympärille asennettiin terveystarkastajan määräyksen mukaisesti metallirakenteiset aidat syyskuussa 2024. Vesilaitoksen oma vesivarallisuus on pysynyt hyvänä koko vuoden 2024, eikä näin ollen varavettä ole tarvinnut ostaa Saarijärven vesihuollolta eikä Alva-yhtiöiltä. Runkoviemäritukoksia oli vuoden 2024 aikana muutamia. Merkittävimpänä mainittakoon tukos, joka sijaitti niittylammen ja pikku-kuukka järven välisen joen ylityskohdassa. Tukoksen seurauksena jätevettä pääsi jokeen vähäinen määrä, joka johti pikku-kuukan uimarannan muutaman päivän käyttökieltoon. Vuoto tapahtui uimakaudella. Asia hoidettiin Jyväskylän ympäristöviranomaisten kanssa yhteistyössä.

Vuonna 2024 alkoi myös selvitystyö vesiosuuskuntien yhdistymisestä Uuraisten kunnan vesihuoltolaitokseen. Yhdistymishankkeeseen saatiin avustusta ELY-keskukselta 30 000 €. Yhdistymishanke on kesken ja sen on määrä päättyä 30.6.2025 mennessä.

Käyttömaksun perusteena on kiinteistön käyttämän veden määrä. Se mitataan laitoksen asentamalla vesimittarilla. Käyttömaksu peritään erikseen veden hankinnasta ja viemäroinnistä. Maksut sisältävät arvonlisäveron. Jos kiinteistössä ei ole vesimittaria, käyttömaksu määräytyy henkilöluvun mukaan, sekä vedelle että jätevedelle 50 m³/hlö/vuosi. Vuonna 2024 veden- ja jäteveden käyttömaksuihin, perusmaksuihin, sekä liittymis- ja palvelumaksuihin tuli 5 % korotus.

Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelymaksuja nostettiin myös 5 % (Tekninen lautakunta 10.10.2023 § 61).

Vesi v. 2023: 2,01 e/m³ (alv 0 %),
Jätevesi 2023: 2,98 e/m³ (alv 0 %),

Vesi v. 2024: 2,11 e/m³ (alv 0 %),

Jätevesi 2024: 3,13 e/m³ (alv 0 %)

Vesihuollon laskutus:

Vesihuoltolaitoksen laskutus	Puhdasvesi m3	Jätevesi m3	Puhdasvesi €	Jätevesi €
Vesiosuuskunnat	26560	22108	56042	69198
Kunnan omat kiinteistöt	7218	7218	15193	22537
Muut asiakkaat	23858	23673	50265	73977
Yhteensä	57636	52999	121500	165712

Merkittävimmät kustannukset vuonna 2024:

Alva Yhtiöt Oy:n jätevesien johtaminen puhdistamolle -139577€
 Puhtaan veden ostaminen -10074€

Peltokankaan vedenottamon varavedensyötön rakentaminen Lanneveden verkostoon on otettu käyttöön 1.2.2019. Saarijärven Vesihuolto Oy:ltä on ostettu vettä vuoden 2024 aikana 8760 m³. Vuoden 2024 kulut ostovedestä yhteensä olivat 10 074 € (alv 0%). Alva-yhtiöltä ei ole vuoden 2019 jälkeen ollut tarvetta ostaa talousvettä, Lanneveden putken valmistuttua. Talousvesisopimuksen mukainen perusmaksu kuitenkin veloitetaan kuukausittain.

Kunnossapidettävää verkostoa:

Vesi- ja viemäriverkostoa kunnan vesilaitoksen alueella (keskustan alueella) **33 km.**

Siirtolinjat:

Jyväskylä-Uurainen 12,7km. Uurainen - Kelloperä 3,7km. Pöykankaantie- Remulanraitti 4,5km. Uurainen-Peltokankaan vedenottamo 4,1 km. Siirtolinjoja yhteensä **25 km.**

Yhteensä koko verkosto 58 km.

Vesilaitoksella on myös ylläpidettäviä jäteveden pumppaamoja 20 kpl sekä yksittäisiä kiinteistöpumppaamoja.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Vesihuollon toimivuus, sujuvuus, viihtyisyys		
Tavoite	Mittari arviointikriteeri	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Vedensaannin turvaaminen kaikissa olosuhteissa	Asiakaspalaute, häiriötilanteet	Verkoston rakenteet kunnossa, riittävästi vedenottamoita ja varajärjestelmiä
Yhteistyö kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien kanssa	Palaute muilta vesihuoltolaitoksilta	Vesityöryhmä
Pumpatun jätevesimäärän vähentäminen	Jäteveden siirron ja käsittelyn kustannukset	Jätevesimäärän vähentäminen, taksan pitäminen ajan tasalla.

toimivuus	Ylivuodot, häiriötilanteet	Hälytysjärjestelmät, toimintakortit, henkilökunnan osaaminen
Toteutuminen	Vesiosuuskunnilta hyvää palautetta yhteistyöstä. Käyttömaksujen nosto, perusmaksujen nosto. Varautumisasioiden läpikäynti ja toimintakorttien päivitys, 1 kpl vedenjakelun keskeytys Saarijärventien saneeraus investoinnin yhteydessä. Pieniä pumppaamojen toimintahäiriöitä (pienet pumppaamot).	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Vesijohtoverkoston vanhimman osan kunto ja verkoston vuototilanteisiin liittyvät riskit. Pitkät välimatkat, vesilaitoksen antoisuus ja veden laatuhäiriöt, onnettomuudet ja ilkvallan uhka. Viemäriverkoston kunto, jätevesipumppaamoiden toiminta, hulevedet. Pienten henkilöresurssien takia vesihuollon asiat siirtyvät ja asiat ei pysy ajan tasalla, hankkeiden edistäminen pitkittyy. Mittarikaivojen asentamisen myötä kloorauskaivojen ja huuhteluyhteiden tilanne vesiosuuskuntien yhdyshaaroista on parantunut. Pienet henkilöresurssit ja useille vesilaitoksille jakautunut ylläpitovastuu.

7501 Tuki- ja tilapalvelut

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA - muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 812 270	4 456 742	0	4 456 742	4 564 146	107 404
Toimintakulut	-4 012 044	-3 697 937	0	-3 697 937	-3 813 250	-115 313
Toimintakate	800 226	758 805	0	758 805	750 896	-7 908

Suunnitelmapoistot -732 728 €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Tilapalvelu: Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito pohjautuu säännölliseen kiinteistönhoitotyöhön. Kiinteistöjä kunnostetaan ja ylläpidetään vuosittain siten, että tiloissa mahdollistetaan käyttäjäryhmien edellyttämä toiminta turvallisessa ja terveellisessä ympäristössä. Tuleviin saneerauksiin ja rakennushankkeisiin varaudutaan ennakolta teknisten käyttöikien edellyttämällä syklillä sekä toimialoilta tulevien tarve-esitysten pohjalta. Tilapalvelun kustannukset koostuvat kiinteistönhoidon tuottamiseen tarvittavan henkilöstön ja kaluston kuluista, sekä kiinteistöjen ylläpidon vaatimista kuluista. Tilapalvelut on myynyt kiinteistönhoidon palvelut Uuraisten vuokratalot Oy:lle v. 2022 alkaen. HVA-muutoksen takia kunta vuokrasi ns. sote-kiinteistöt ja tilat hyvinvointialueelle 3+1 pituisilla vuokrasopimuksilla. Sopimuksen kolmas vuosi on vuosi 2025 ja HVA on ilmoittanut ettei se käytä optiovuotta 2026 osalta. Tilojen hallintaa varten otettiin käyttöön uusi Skenarios- ohjelmisto.

Tukipalvelut: Tukipalvelujen osalla tuotettiin sisäisenä laskutustyönä laaja tehtäväkenttä muille toimialoille. Tukipalveluiden kulut koostuvat henkilöstö- ja kalustomenoista, joita tarvitaan tuottamaan mm. vesilaitoksen, puistojen, katujen, tiestön, yleisten alueiden, leikkikenttien, ruoka- ja siivouspalvelujen sekä liikuntapaikkojen ylläpitotehtävät.

Kiinteistöjen ylläpidon toimintamalli muuttui vuosien 2020 ja 2021 aikana kokonaisvastuulliseen tilapalvelu-malliin. Ensimmäisten toimintavuosien jälkeen olemme saaneet vertailukelpoista aineistoa. Uusina ylläpidon kohteina tulivat vuonna 2022 Oikarin Helmi sekä Touhula- kiinteistö Hirvaskankaalta.

HVA-muutokset vaikuttivat merkittävästi ruoka- ja siivoustoimeen vuokrattujen kohteiden ylläpidon siirryttyä hyvinvointialueen hoidettavaksi. Siivoustoimessa siirryttiin siivouksen osalla ostopalvelusopimuksesta omaan tuotantoon Hirvasen koulun ja päiväkodin sekä Oikarin Helmen osalla.

TILAPALVELU

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Tilapalveluiden osalta henkilöstömuutokset aiheuttivat vuonna 2024 haasteita. Pitkäaikaisen toimistosihteerin eläköityminen, puoliksi konsernipalveluiden kanssa olleen toimistosihteerin pois jäänti sekä ympäristösihteerin/vesiasiantuntijan irtisanoutuminen vaikuttivat kuormittavasti olemassa olevaan henkilöstöön. Uusien ohjelmistojen haltuunotto on ottanut oman aikansa, näistä mainittakoon uusien etäluentamittareiden ohjelmisto. Tilapalveluiden osalta isoimmat investoinnit olivat Höytiän punaisen koulun kattoremontti, sekä Uuraisten koulukeskuksen ullakkoluokan remontti. Muita investointeja olivat mm. Kuukankodin lukoston ja kulunvalvonnan saneeraus iLOQ lukostoon, sekä Uuraisten koulukeskuksen kiinteistöautomaatiojärjestelmän uusiminen, sekä verkkokaupan perustaminen.

Ennakoimattomat ja akuutit asiat myös toivat yllättäviä menoja kiinteistöille, näistä mainittakoon kunnanviraston kulunvalvonnan saneeraus, sekä Uuraisten terveysaseman neuvolan wc:n vesivahinko. Osa vuodelle 2024 suunnitelluista investoinneista jäi tarkoituksella tekemättä, muun muassa Pikkulan päiväkodin märkäeteisen remontti sekä piharemontti, jotka vaativat tarkempaa suunnittelua ja tarkastelua ennen toteuttamista. Kevät talvi 2024 oli luminen ja pitkä, vielä huhtikuun lopulla jouduttiin auraamaan kiinteistöjen pihoja, vastapainoksi syystalvi 2024 oli vähälumisempi kuin aiempi syystalvi. Vuonna 2024 kilpailutettiin aurauspalvelut. Aurausurakoitsija vaihtui 1.11.2024 alkaen. Uusi sopimus on mallia 5+1 vuotta.

Työajanseurantaa parannettiin vuoden 2024 aikana uudella kellokortti ohjelmistolla. Tästä on saatu positiivisia kokemuksia vuoden aikana.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Vähentyneen henkilöstön takia epävarmuus tiedon puutteesta ja riskit töiden tekemättä jäämisestä. Laskutuksien venyminen vaikuttaa muiden toimialojen talousseurantaan. Yllättävien menojen takia määrärahojen ylittäminen ja talousarvion ylitykset. Tulopuolella toimitiloille ei ole kysyntää tai vapaat toimitilat eivät ole muunneltavissa käyttäjien tarpeita vastaaviksi (kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa). Vaikeasti täytettävät tehtäväkuvat ja osaamisen löytäminen. TE muutoksen myötä kunnat eivät enää saa valtion palkkatukea. Palkkatukityöllistettyjä on käytetty tehokkaasti tähän asti, mutta jatkossa tämä

työpanoksen puuttuminen tulee vaikuttamaan merkittävästi, varsinkin kesäajan ulkoalueiden kiinteistöhoitoon.

TUKIPALVELU

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Tukipalveluiden osalta vuoden 2024 merkittävimpanä investointina oli rantapuistohankkeen ensimmäinen vaihe, joka aloitettiin syksyllä 2024. Yllättäviä kalustomenoja aiheutui tukipalveluiden kalustolle, joka alkaa olla melko iäkästä (traktorit ja latukone). Luontopolkujen kunnostusta tehtiin Höytiän talkoovuoren luontopolulla, yhteistyössä paikallisen kyläyhdistyksen kanssa. Projektityöntekijän/vihertyöntekijän määräaikainen työsuhte loppui syksyllä 2024 talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Henkilöstön puolelta ylityksiä palkkakustannuksissa tuli pitkäaikaistyöllistettyjen palkkakulujen osalta, työllistettyjä työllistettiin läpi 2024 vuoden 4 henkilöä, joihin jokaiseen saatiin valtion palkkatukea maksimimäärä, eli 70% palkkakustannuksista. Nuorten kesätyöllistämishankkeen mukaisesti tekninen toimi palkkasi kesä-heinäkuulle yhteensä 5 nuorta kuntalaista. Näiden palkkakustannukset alittivat varatun määrärahan.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Toiminnan rajapintojen vastuiden epäselvyys ylläpitoa tilaavan vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen välillä aiheutti ajoittain hankaluutta. Historiasta epäselvinä siirtyneet vastuut eivät ole kaikilta osilta selkeitä. Liikuntapaikkojen osalta yhden henkilön varassa oleva ylläpitopalvelu on haavoittuvainen. Ylläpitokaluston osalta riski isoihin koneremontteihin on merkittävä. Koneiden määräaikaishuolloista huolehditaan, mutta käyttötuntien ja iän tuomat yllättävät remontit ovat todennäköisiä. Projektityöntekijän puuttuminen, joka myös kehitti kunnan viheralueiden tasoa-> 2025 tämä kehitys hidastuu.

Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö (palveluyksikkö 2: 7545 ja 7550)

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 133 703	1 144 837	0	1 144 837	1 109 502	-35 335
Toimintakulut	-1 107 516	-1 132 302	0	-1 132 302	-1 156 781	-24 479
Toimintakate	26 187	12 535	0	12 535	-47 279	-59 814

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat tukipalveluina Tilapalvelussa ja ne tuottavat ruoka- ja siivouspalveluita pääosin kunnan omaan käyttöön. Valmistuskeittiöitä on yksi koulukeskuksella. Lounaita valmistetaan n. 920 / päivä. Koulukeskuskeittiössä valmistetaan kaikkien koulujen ja päiväkotien ateriat. Palvelukeittiöitä, joihin toimitetaan ruoka koulukeskuskeittiöstä, on Hirvasen koululla, Kyynämöisten koululla, Höytiän koululla, päiväkotiki Pikkulassa, Hirvasen päiväkodilla ja päiväkoti Helmessä. Siivouspalvelu huolehtii omana työnä kunnan toimitilojen siisteydestä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuosi oli erityisen haasteellinen vaihtelevien henkilöstötilanteiden takia. Keskeytyksiä ja muita tapahtumia oli paljon. Tämän takia varsinkin henkilöstökulut ovat ylittyneet. Ihan aina ei kuitenkaan ollut sijaisia saatavana ja silloin jouduttiin työskentelemään vajaalla henkilöstömäärällä. Varsinkin, jos useampi henkilö oli yhtä aikaa pois, niin saattoi olla haasteellista löytää tarpeeksi sijaisia.

Vakituinen siivooja irtisanoutui tehtävästään marraskuussa. Tilalle palkattiin määräaikaisesti oppisopimuksella toimitilahuoltajaksi opiskeleva, joka valmistuu marraskuussa v. 2025. Loppuvuodesta käynnistettiin rekrytointi: Hirvasen päiväkodin määräaikainen palveluvastaava ajalle 10.2.- 31.12.2025.

Ruokapalvelussa varsinkin varhaiskasvatuksen asiakasmäärien vaihtelu talousarvioon verrattuna on vaikuttanut tuloja laskevasti. Esim. Pikkulassa lasten lounasta oli 3211 kpl vähemmän arvioon nähden. Tämä on 12 523 € tulojen alenema.

Kunnan verkkokauppa tuli käyttöön toukokuussa. Ruokapalvelun osalta merkittävä uudistus on kunnan sisäinen verkkokauppa, jonka kautta asiakkaat tilaavat ns. tilaustarjoilut. Verkkokaupan valmistelu oli aika työläs, mutta valmistuttuaan helpottanut ja sujuvoittanut merkittävästi laskutusta. Tilauksia on vuoden aikana todella paljon ja nyt ei enää tarvitse tehdä niistä erillisiä laskuja. Laskujen käsittely työllisti ennen kaksi henkilöä: laskun tekijän ja kirjanpitäjän. Myös henkilökunnan aterialiput ostetaan verkkokaupasta.

Kuulumme maito- ja maitotaloustuotteiden osalta Jyväskylän hankintarenkaaseen. Uusi hankintasopimus kilpailutettiin Jyväskylän toimesta.

Allekirjoitettiin Hanselin puitejärjestelyihin liittyvät hankintasopimukset:

Hanselin puhtaanapidon tarvikkeet 2024–2026 (2028)

Hanselin elintarvikkeet ja non-food- tuotteet. Sopimuskausi on 1.2.2024- 31.12.2027.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden vahvistaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Terveelliset ruokailutottumukset	Ruoan menekki = Vain syöty ruoka ravitsee	Oman ravitsemussuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen (varsinkin kouluilla) mm: Tehdään eri tavoin tutuksi hyvä arkiruokailu ja sitä tukevat valinnat. Pyritään lisäämään kasvisten tarjoamista ja menekkiä. Ruokalistoja päivitetään lisäten kasviksia, kalaa ja tuoretta leipää. Etsitään ja kokeillaan uusia hyviä kasvis- ja kalaruoka reseptejä. Järjestetään ja osallistutaan välillä erilaisiin ruokaan ja

<p>Viihtyvyys</p> <p>Viihtyisät tilat</p>	<p>Asiakastyytyväisyys</p> <p>Tilojen siisteys</p>	<p>ruokailuihin liittyviin teemapäiviin ja kampanjoihin. Ne ovat jääneet ”kiireen jalkoihin”</p> <p>Kunnan nettisivuille lisätään infoa eri ikäryhmien ravitsemuksesta mm. ravitsemussuositukset.</p> <p>Pyritään siihen, että eri toimialojen yhteisen ravitsemuskasvatusryhmän toiminta jatkuisi. Se lisää ja helpottaa myös eri toimipaikkojen välistä yhteistyötä sekä palautekeskustelua. Korostetaan yhteistä, osallistavaa suunnittelua ja keskustelua.</p> <p>Perehdytään Maa- ja metsätalousministeriön julkaisemaan kouluruoan kehittämisohjelmaan, joka käy läpi keskeisimmät kouluruokailun kehittämistä ja uudistamista vaativat osa-alueet ja ehdotukset niiden kehittämiseksi.</p> <p>Hyödynnetään Webropol-kyselytyökalua asiakastyytyväisyys kyselyissä ainakin kouluilla</p> <p>Siivouksesta pyydetään palautetta joka toimipaikalta vähintään 1 krt / v. Joka toimipaikan siivous tehdään pääosin omana työnä v. 2023 päivitettyjen siivousmitoitusten mukaisesti.</p>
<p>Toteutuminen</p>	<p>Kouluruoka maistuu Uuraisilla. Yle uutisoi 5.3.2024, kuinka kouluruoka maistuu 8.–9. luokkalaisille eli käyvätkö syömässä koululounaan päivittäin. Uurainen sijoittui valtakunnallisesti jaetulle neljännelle sijalle. Tulokset perustuvat v. 2023 kouluterveyskyselyyn. Ruokapalvelu sai asiakkailta ja yhteistyötahoilta asiaan liittyen kiitosta ja positiivista palautetta.</p>	

	<p>Tämä oli koko kunnalle myönteistä julkisuutta. Kuulumme Hanselin elintarvikkeiden hankintasopimukseen, jossa on määritelty tuotteille mm. ravitsemukselliset laatuvaatimukset. Valikoimassa on paljon myös sydänystävällinen merkittyjä tuotteita ja luomutuotteita. Käytämme vain lihaa, jonka alkuperämaa on Suomi.</p> <p>Koulujen ja päiväkotien ruokalistat päivitettiin kesällä. Valmistuskeittiön henkilökunta osallistui suunnitteluun. Koulukeskuksella tarjotaan joka päivä kasvisruoka toisena vaihtoehtona. Sivukouluille ja päiväkodeille toimitetaan kasvisruokaa tilauksesta. Joka viikko on ainakin yksi kasvisruokapäivä kaikille.</p> <p>Juhlapyhät ja jotkin erikoispäivät mm. laskiainen huomioitiin myös koulujen ruokalistalla. Kouluilla yksi juhlapäivä huomioitiin asiakkaan toiveesta tortilloilla. Päiväkotien ruokalistalla huomioitiin erikoispäiviä lisäksi aamu- tai välipalalla mm. ystävänpäivä, laskiainen, Vappu, yhteissynttärit.</p> <p>Hedelmien ja leivän menekki on kouluilla tällä hetkellä pienempi, kuin mitä on joskus aiemmin ollut. Se saattaa vaihdella vuosittain. Hyvä kuitenkin, että pääruoka maistuu. Koulukeskuksessa tarjottiin välipalalla aluksi usein hedelmiä, mutta se pitikin minimoida epäasiallisen käyttäytymisen takia. Päiväkodeilla tarjotaan tuoretta leipää joka aterialla. Päiväkodeilla on oltu erityisen tyytyväisiä monipuoliseen hedelmätarjontaan.</p> <p>Päiväkodeilla toteutettiin ruokailuun liittyvä asiakastyytyväisyyskysely loppuvuodesta. Suurin osa lapsista pitää päiväkodin ruokaa hyvänä ja saa ruokaa riittävästi. Kyselyssä kysyttiin myös: lempiruoka, ruoka, josta ei pidä, mitä toivoisi aamupalalle ja välipalalle, lempi marja, hedelmä ja vihannes.</p> <p>Ravitsemuskasvatusryhmä ei kokoontunut resurssipulan takia. Vuosi oli usein haasteellinen eri syitten takia ja resurssipulan takia kaikkia suunniteltuja tavoitteita ei pystytty toteuttamaan. Tärkeintä oli pystyä suoriutumaan perustehtävistä.</p> <p>Ruokakasvatusverkosto Keski-Suomen kokoontumisessa oli tauko, mutta 6.3.2025 tapaamiset alkavat jälleen.</p> <p>Siivous tehtiin pääosin omana työnä v. 2023 päivitettyjen siivousmitoitusten mukaisesti. Hirvasen koulun liikuntasalipääty siivottiin ulkopuolisen toimijan avulla. Hirvasen siivousaika on kuitenkin mitoituksen mukainen.</p> <p>Työterveys teki siivouspalvelun työpaikkakäynnin ja työpaikkaselvitysraportin.</p>
--	--

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2023	TA 2024	TP 2024
kustannusten maltillinen kehitys	tuotettujen aterioiden hinta €/ateria	3,33 €	3,21 €	3,22 €
	siivottavien neliöiden kustannukset / vuosi	26,94 /m ² /v.	27,89 €/m ² /v.	30,44 €/m ² /v
palvelutarpeen seuranta / järkevä tuottaminen	tuotettujen aterioiden määrä	208586	223659	219041
	siivousneliöt (ei huomioi siivouskertoja)	14 836 m ²	14 822 m ² (v. 2023 päivitetyn siivousmitoituksen mukaiset neliöt)	14 822 m ²

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Sijaisten saaminen voi olla välillä haasteellista ja se voi joskus heijastua myös palvelun laatuun. Niissä tilanteissa joudutaan keskittymään siihen, että saadaan peruspalvelut hoidettua, eikä silloin ole aikaa lisätehtäville esim. suunnittelulle tai teemapäiville. Ruokapalvelun kuudessa palvelukeittiössä työskennellään yksin ja sijaistaminen saatava järjestymään.

Asiakasmäärien vaihtelu talousarvioon verrattuna mm. varhaiskasvatuksessa voi vaikuttaa tuloihin laskevasti.

7600 Liikenneväylät

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 075	1 600	0	1 600	842	-758
Toimintakulut	-304 894	-278 430	0	-278 430	-300 475	-22 045
Toimintakate	-303 819	-276 830	0	-276 830	-299 633	-22 803

Suunnitelmapoistot -260 338 €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Liikenneväylien hoidossa pyritään turvaamaan kuntalaisille turvallinen, esteetön, hyväkuntoinen ja viihtyisä liikenneympäristö. Uusien kaava-alueiden

katujen ja tonttialueiden tiet sekä katuvalaistus rakennetaan valmiiksi ennen tonttien myyntiä ja pyritään huomioimaan myyntihinnoissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Katualueilla toteutettiin vuonna 2024 Niitylammentien asfaltointi, sekä perusparannettiin Hirvasen asemakaava-alueen katujen hiekkapäälysteisiä osuuksia. Saarijärventien varteen aloitettiin katuvalaistuksen jatko niin, että osuus olisi valaistu Keskiensraitin risteyksen ohi. Urakan alkuvaiheessa oli jo selvää, että urakkaan varatut rahat eivät tule riittämään. Tähän vaikutti ELY-Keskuksen vaatimukset katuvalaisinpylväiden mallista, sekä maaperän kallion läheisyydestä. Hiekkatiestön osalla ylläpitoon panostettiin lanauksilla ja suolauksilla hyvän hoitotason saavuttamiseksi. Talvikunnossapidon kilpailutus järjestettiin kesällä 2024 ja jokaiselle neljälle urakka-alueelle valikoitui uusi sopimuskumppani. Sopimus kausi on pituudeltaan 5+1 vuotta, joka astui voimaan 1.11.2024 alkaen. Myös hoitotasoa laskettiin lumen lähtörajojen osalta uudelle sopimuskaudelle. Sopimuskumppaneilla on käytössään KIHO seurantajärjestelmä, jonka avulla työn laatua ja laskutusperusteita on jatkossa helpompaa seurata.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet, sujuvuus, viihtyisyys, vetovoima		
Kunnossapito	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
Kevyen liikenteen väylät ja valaistus riittävät	Valitukset kunnossapidosta, yleisesti palautteet	Panostetaan kunnossapitoon määrärahojen puitteissa, reagoidaan välittömästi
Onnettomuuksien määrän vähentäminen	Onnettomuuksien määrä	Kevyen liikenteen väylien valaistus riittävä Minimoidaan onnettomuudet asianmukaisella kunnossapidolla.
Toteutuminen: Tietyömaat saatiin toteutettua turvallisesti, onnettomuuksia ei sattunut. Valituspalautteita saatiin kuitenkin jossain määrin, lähinnä talvikunnossapidosta.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Poikkeukselliset sääolosuhteet ja niiden aiheuttamat vauriot liikenneväyliin. Liukkaudentorjunta ja niiden aiheuttamat henkilövahingot. Määrärahojen puute, resurssien puute (ei ehditä reagoida tarpeeksi ajoissa). Käyttäjien oma toiminta.

7700 Puistot ja muut alueet

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	201	201
Toimintakulut	-61 540	-47 920	0	-47 920	-66 125	-18 205
Toimintakate	-61 540	-47 920	0	-47 920	-65 924	-18 004

Suunnitelmapoisto -9 982 €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Puistojen ja leikkikenttien kunnossapito. Yleisten alueitten osalta pyritään luomaan kirkonkylän alueesta siisti ja viihtyisä ympäristö, johon panostettiin varaamalla määräraha materiaaleihin ja tarvikkeisiin n. 10 000e sekä määräaikaisen vihertyöntekijän palkkarahalla (9 kk, 50%) sekä vihertyöryhmän avulla. Projektityöntekijä toimi työnohjaajana, joka vastasi työllistämistukisista kasatun vihertyöryhmän toiminnasta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuonna 2024 uudistettiin jälleen yksi leikkikenttä investointina. Tänä vuonna vuorossa oli mansikkamäen leikkipuisto. Työ tehtiin omana työnä lukuun ottamatta konetyötä. Vuoden 2024 merkittävimpana investointina oli rantapuistohankkeen ensimmäinen vaihe, joka aloitettiin syksyllä 2024 ja saatetaan loppuun keväällä 2025.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Viihtyisät ja turvalliset lähivirkistysalueet, uudistuvuus, viihtyisyys		
Toimivat lähivirkistysalueet	Mittari arviointikriteeri: Asiakaspalaute	Tavoitetaso 2024 hyvin hoidetut ja huolletut alueet, leikkikenttien vuosittainen uusiminen
Toteutuminen Yleisten alueiden ja puistojen osalla tehty vihertyö sai erinomaista palautetta ja työn jälki näkyy heti katukuvassa. Leikkipuiston saneeraus onnistui ja sai hyvää palautetta.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Pienet henkilöstöresurssit, jolloin määräaikaistarkastukset jäävät tekemättä ja voi syntyä onnettomuusriskejä. Riittämättömät määrärahat esim. vieraslajitorjuntaan ja tarvittavien välineuusimisten tekemiseen.

7800 Sorakuopat

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA - muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	34521	30000	0	30000	31219	1219
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	34521	30000	0	30000	31219	1219

Suunnitelmapoistot 0 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on soranottoa Rajalan tilalla Höytiällä.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Sorakuoppa pyritään pitämään tuotannollisessa käytössä. Selvitettiin kalliolouhinnan kannattavuutta Rajalan tilalla ja alueelle haettiin uusi ympäristö- ja maa-aineslupa, joka on voimassa v. 2033 saakka. Tämän myötä tulojen kasvu.

Tavoite	Mittari	TP 2023	TA 2024	TP 2024
- Maa-ainestenottoalue pidetään tuotannollisessa käytössä	ottomäärä m ³ /vuosi	e/vuosi		
- Rajala	32 553 v. 2023 34 011 v. 2024	34 521	30 000	31 219

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Ympäristövahingot soranoton yhteydessä sekä soranottoa Rajalan tilalla lupa-asiat. Soranottoon soveltuvan maa-aineksen väheneminen. Vähäinen rakentaminen, jolloin menekkiä ei esiinny.

Sisäinen valvonta vuonna 2024:

Toimiala: Tekninen toimi

Sisäisen valvonnan painopistealueet:

- vuosisopimukset (ALVA, JS-Puhdistamo, Loimua, sopimusurakoitsijat)
- sähkösopimukset (kilpailuttaminen)
- vesihuoltolaitoksen maankäyttösopimukset ja liittymäsopimukset, sopimukset vesihuoltolaitosten kanssa
- urakkasopimukset ja hankinta-asiakirjat
- muut tekniset toimen sopimukset

8000 Ympäristöjaosto

Toiminnan kuvaus: Ympäristönsuojelu on teknisen lautakunnan alaisen ympäristöjaoston tulosyksikkö, joka vastaa kunnan vastuulla olevista lakisääteisistä kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hallinnosta ja hoidosta (Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 1986/64). Uuraisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristöjaosto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu erityislaissa säädettyjen tehtävien lisäksi ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta, ohjaus ja neuvonta, lausunnot, esitykset ja aloitteet, ympäristönsuojelua koskeva tiedotus, valistus ja koulutus ja yhteistyön edistäminen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edunvalvojana.

Ympäristöjaosto vastaa lisäksi kunnan rakennusvalvonnan poikkeuslupakäsittelystä, joihin kuuluvat mm. huolehtiminen hyvän rakennustavan edistämisestä. Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta. Lisäksi Uuraisten on mukana alueellisessa MAL-hankkeessa.

Hyvinvointialue-muutosten myötä vuoden 2023 ympäristötoimen alaisuuteen siirtyy Peruspalvelulautakunnan alaisuudesta Ympäristöterveydenhuolto sekä Löytöeläimet. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jonka tehtävien hoitamisesta vastaa Jyväskylän kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon toimielimenä ja viranomaisena toimii Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunta. Kustannukset jakautuvat terveys- ja elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon ja pieneläinpäivystyksen kustannuksiin. Löytöeläimet-kustannuspaikka sisältää eläinten tilapäisten hoidon järjestämiskulut Uuraisten kunnassa (sopimus T:mi Sanna Moilanen kanssa).

8200 Ympäristötoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	53 532	60 000	-4 000	56 000	53 088	-2 912
Toimintakulut	-266 372	-263 846	0	-263 846	-260 973	2 873
Toimintakate	-212 840	-203 846	-4 000	-207 846	-207 885	-39

Suunnitelmapoistot 0 €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja, ympäristösihteeri, rakennustarkastaja

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus: Vastaa maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisista rakentamiseen liittyvistä lupa-asioista, neuvonnasta ja valvonnasta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Rakennusvalvonnan ostopalvelusopimus Saarijärven kanssa on saatu muutettua toistaiseksi jatkuvaksi, joka helpottaa toimintaa ja sen riskejä. Ostopalvelusopimus kattaa rakennustarkastajan työpanosta, sekä avustavien tehtävien osalta toimistosihteerin työt. Kunnassa jatkettiin rakennusrekisterityötä, jossa kunta tarvitsee myös rakennusvalvonnan osaamista Saarijärveltä. Kunnan kiinteistörekisterin ajan tasalle saattamista edistettiin yhteistyöllä Saarijärven kanssa, sekä osittaisella ostopalvelulla konsultilta.

Lupien sähköinen hakeminen Lupapisteen kautta on tällä hetkellä 100 prosenttista, mutta rakennustarkastajaa työllistää hakemusten täytössä avustaminen ja ohjeistaminen, vaikka pdf-muotoisia ohjeita on laadittu ja ne löytyvät rakennusvalvonnan nettisivuilta. Sähköinen asiointi ja palvelu ovat saaneet pääsääntöisesti kiitosta asiakkailta. Vuoden 2017 alusta pysyvästi säilytettävät rakennusluvut on tullut arkistoida sähköisesti Lupapisteen kautta (Arkistolaitoksen päätös 13.5.2016). Arkistointiprosessin käynnistäminen on viivästynyt resurssipuutteen vuoksi, mutta tätä työtä edistettiin yhteistyössä Saarijärven kanssa. 2024 saatiin käyttöön myös sähköisten asiakirjojen ostopalvelu Lupapisteesä. Rakentamisen osalta vuosi 2024 oli hiljainen, lähinnä maailmantilanteesta ja kustannusten hintatason noususta johtuen. Myös tonttikaupat olivat vähäisiä. Rakennusvalvonnan tulot jäivät alle suunnitellun.

Lupamäärät:

- rakennus- ja toimenpideluvat, toimenpideilmoitukset 42 kpl
- omakotitalot 6 kpl
- purkamiset, jatkoajat, maisematyöt 6 kpl
- katselmuksia 110 kpl

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavat rakennusvalvontapalvelut; inhimillisyys, sujuvuus, uudistuvuus

	Arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
	1. Joustavat rakennusvalvonnan asiakaspalvelut ja palveluiden saavutettavuus	Aikaan ja paikkaan sitomaton lupien haku ja neuvontapyynnöt, toimivat sähköiset palvelut
	2. Matalan kynnyksen asiointi	Asiakaslähtöinen kanssakäyminen ja hyvä asiakaspalvelu
	3. Tasapuolinen kohtelu	Samat käsittelyajat ja perustellut päätökset

		kaikille, lakien ja määräysten noudattaminen ja soveltaminen samalla tavalla (tulkintojen yhtenäistäminen lähikuntien rakennusvalvontojen kanssa)
Toteutuminen: Sähköisestä asioinnista pääosin hyvää palautetta. Rakennusvalvonnan ostopalvelu toimii hyvin, lupien käsittely sujuvaa. Lupamäärät jäivät alle suunnitellun lakiuudistuksesta johtuen.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Keskeinen riski on ostopalvelusopimuksen onnistuminen Saarijärven kaupungin kanssa. Riskinä on pieni henkilöstöresurssi esim. ennakoimattomissa keskeytystilanteissa. Mikäli ostopalvelusopimus päättyisi, Uuraisten kunta on suurien haasteiden edessä ammattitaitoisen rakennustarkastajan ja toimistosihteerin rekrytoinnin osalta. Vanhat keskeneräiset ja korjausta vaativat asiat eivät etene ja lisäävät työntekijän henkistä kuormitusta.

Ympäristönsuojelu

Toiminnan kuvaus: Ympäristötoimen tehtävänä on edistää ja valvoa ympäristönsuojelun toteutumista sekä kehittää viihtyisää asuinympäristöä. Yksikön viranomaistehtäviä ovat lupien ja ilmoitusten käsittely, lausunnot muille viranomaisille sekä valvonnat. Lisäksi seurataan ympäristön tilaa sekä opastetaan kuntalaisia ja yrityksiä ympäristönsuojeluasioissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Toiminnan painopiste on viime vuosina siirtynyt lupien valmistelusta ja päätösten teosta enemmän valvontaan (n. 50 % työajasta). Maa-aines- ja ympäristölupien määrät vaihtelevat vuosittain, kun aiemmin uusia maa-aineslupia on ollut useita vuodessa. Samalla yksittäisen maa-aineslupan maa-aineksen kokonaisottomäärä on kasvanut. Keskimäärin 15 % jää muulle ympäristöviranomaiselle kuuluviin lainvaatimiin tehtäviin. Ympäristötoimessa on 60 % työaikaresurssi kokoaikatyöstä heinäkuuhun 2024 saakka. Ympäristösihteerin irtisanouduttua tekninen johtaja sijaisti ympäristösihteerin tehtäviä tammikuuhun 2025 saakka. Syksyn 2024 aikana käytiin yhteistyöneuvottelut Muuramen kunnan kanssa ja päädyttiin yhteisen ympäristöpäällikön palkkaamiseen. Työaika jakautuu 40% Uurainen ja 60% Muurame. Rekrytointi käytiin loppuvuodesta 2024 ja uusi ympäristöpäällikkö aloitti 13.1.2025.

Ympäristönsuojelulain uudistuksen myötä painopiste on siirtynyt voimakkaammin valvontatyöhön, jonka tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä. Lain vaatima Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma on laadittu 2022, jonka mukaisesti on ympäristöluvanvaraisia, rekisteröityjä ja ilmoituksenvaraisia toimijoita valvottu. Valvontaohjelmaa tarkastetaan ajan tasalle vuosittain. Valvontasuunnitelmaan

perustuvasta valvonnasta peritään ympäristösuojelutaksan mukaisia valvontamaksuja, joilla voidaan kattaa osin ympäristönsuojeluyksikön kustannuksia. Ympäristönsuojelun tulot toteutuivat hieman paremmin talousarvioon nähden. Lupamäärät ovat kasvussa sekä maa-aines- että ympäristölupien osalta edellisvuosien hiljaisten vuosien jälkeen.

Laadittu pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyvänä apuna pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa ja suojelutoimenpiteiden toteuttamisessa. Suunnitelman toimenpideohjelma päivitetään säännöllisesti. Valvontakohteet ja riskialueet kunnassa on lisätty LOUHI-karttapalvelun tasoihin, jotka ovat nähtävillä koko teknisellä toimella. Näitä tulee päivittää muutosten myötä.

Uuraisten kuntaan on rakentunut laajalle alueelle vesi- ja viemäriverkosto osuuskuntien toimesta. Verkostojen toiminta-alueiden vahvistamisen jälkeen on mahdollista hakea vapautusta liittymisestä viemäriin ja/tai talousveteen. Vapautuksen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Verkoston ulkopuolelle jääviä kiinteistöjä opastetaan rakennusvalvonnan kanssa jätevesiasetuksen vaatimusten mukaisten kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toteuttamisessa. Vuonna 2024 ympäristötoimessa tehtiin jätevesijärjestelmien valvontaa ja neuvontaa sekä annettiin lausuntoja uusien jätevesijärjestelmien luvituksessa.

Uuraisten vesistöjen tilan seuranta tehdään resurssien mukaan. Nauttiais- ja Kaijanjärven tilaa on seurattu säännöllisesti vuosittain ja vuonna 2023 käynnistettiin Nauttiainen-järven kunnostushanketta, johon haettiin avustusta vuodelle 2024. Uuraisten kunta liittyi Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry:n kuntajäseneksi vuoden 2023 alusta. Tätä kautta saadaan lisätukea esimerkiksi vesistökunnostushankkeisiin ja hankeavustusten hakuun.

Uuraisten kunta on Sammakkokangas Oy:n osakas, joka hoitaa kunnan jätehuollon viranomaistehtävät. Ympäristönsuojelu hoitaa jätehuollon valvontatehtävä.

Ympäristösihteeri oli mukana valmistelemassa ilmastokoordinaattori-hanketta ja ympäristöministeriöltä haettiin avustusta ilmastosuunnitelman tekemiseen, 4 kunnan yhteisen ilmastokoordinaattorin palkkaamiseksi. Ilmastosuunnitelman teko oli uuden ilmastolain mukaan pakollinen 2023.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavat ympäristönsuojelupalvelut; inhimillisyys, sujuvuus, uudistuvuus		
	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
	1. Ympäristö- ja maa-aineslupahakemusten, sekä ilmoitusten käsittely joustavasti	1. Lupakäsittelyt, viranhaltijapäätökset, rekisteröinnit käsitellään niin pikaisesti kuin hallintolain kautta on mahdollista
	2. Ympäristön hyvän	2. Valvonta- ja

	<p>tilan ylläpitäminen</p> <p>3. Asiantuntijuus</p>	<p>tarkastuskäynnit valvontasuunnitelman mukaisesti, sekä tarpeen mukaan tehtävät jäte-, maa-aines-, YSL- ja vesilain mukaiset tarkastukset</p> <p>3. Lupavalmistelu, lausuntojen anto, neuvonta ja ohjaus, aloitteet, selvitykset, yhteistyö</p>
<p>Toteutuminen Resurssipulan vuoksi valvontakäynnit suoritetaan kevään 2025 aikana. Vireillä olevat luvat ja ilmoitukset saatiin käsiteltyä. Akuutti öljyvuoto tilanne hoidettiin sujuvasti. Isompien projektien, kuten vesiensuojeluhankkeiden, valvontasuunnitelman ja pohjavesiensuojelusuunnitelman päivittäminen ym. viivästyi henkilöstöjärjestelyjen vuoksi. Koulutuksiin osallistuttiin työtilanteen salliessa.</p>		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Keskeisin riski tavoitteiden saavuttamiselle on henkilöstöressurin niukkuus työtehtävien lisääntyessä, lakien ja säädösten uudistuessa ja mm. luparajojen toimivaltarajojen muuttuessa, valvontaohjelman ja -suunnitelman toteuttaminen. Ilmastoasioiden eteenpäinvieminen ja muiden projektien edistämien normaalien työtehtävien lisäksi.

Sisäinen valvonta:

Toimiala: Ympäristötoimi

Suunnitellun sisäisen valvonnan painopistealueet:

- rakennuslupa-asiakirjat
- ympäristötoimen asiakirjat
- Ympäristöterveydenhuollon ja löytöeläinten sopimusasiakirjat